

Література

1. Науково-практичний коментар кримінального кодексу України / М.І. Мельник, М.І. Хавронюк. Київ: Юридична думка, 2003. 956 с.
2. Світличний О.О. Обставини, що визначають суспільну небезпеку розбещення неповнолітніх. *Публічне право*. 2017. № 2 (26). С. 138-146.
3. Джужа А.О. Віктимологічне запобігання сексуальному насильству щодо дитини. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 4 (101). С. 179-188.
4. Кримінальний кодекс України: Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 10.04.2020).

УДК 347.77(043.2)

Станкевич Ю.В., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТУ КРИМІНАЛЬНО КАРАНИХ ДІЯНЬ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Дієвість правових приписів у юриспруденції як один із показових факторів розвитку правової держави та громадянського суспільства, по суті, можна віднести до цілей розбудови функціонуючої системи захисту прав і свобод людини у відповідних правовідносинах.

Ефективне здійснення людиною своїх прав і свобод, серед яких місце займає право на творчість, результати якої захищаються державою, є запорукою стабільного правового економічного розвитку країни.

Реалії свідчать, що власність виходить за межі традиційних речових відносин і частково трансформується в інші майнові відносини, в нематеріальні сфери - у фінансові капітали, акції, бездокументарні цінні папери, записи в реєстрах акціонерів, у високотехнологічні сфери (технології мобільного зв'язку, електронні гроші в системі безготівкових розрахунків), у тому числі пов'язані з використанням Інтернету (Інтернет-речі, Інтернет-гроші, Інтернет-сайти, програмне забезпечення), в електронні технології (електронна комерція), в царину майнових прав, інформацію та ін. Нові сфери майнових відносин здатні приносити доходи, які перевищують прибуток від операцій з традиційними матеріальними речами. Дані тенденції, безсумнівно, враховує і злочинне середовище, що тягне за собою зміну кримінальної ситуації у сфері майнових відносин [1, с. 182-185].

У свою чергу, закон про кримінальну відповідальність щодо охорони власності повинен враховувати сучасні обставини і бути спрямованим не лише на злочини проти матеріальних благ, речей, що традиційно вважаються предметом злочинних посягань на власність, розкрадань, але і на забезпечення кримінально-правової охорони таких видів майна, в тому

числі майнових прав. Всі види майнових відносин повинні отримати адекватну кримінально-правову охорону в рамках визначених розділів КК України.

З метою конкретизації визначених КК протиправних посягань як злочинів у сфері інтелектуальної власності та їх об'єднання у певну групу в межах Особливої частини КК, виникає необхідність встановлення їх спільних обов'язкових об'єктивних та суб'єктивних ознак змістовного характеру, як в науковій, так і законодавчій площині [2, с. 235-240].

Оскільки суспільно небезпечний вплив спрямований на незаконне використання майнових прав, то суспільно небезпечні наслідки заподіюються внаслідок вчинення такого злочину в першу чергу економічним, майновим інтересам авторів і винахідників. Потрібно враховувати, що злочини проти майнових прав безпосередньо зачіпають права потерпілого, заподіюють йому реальну матеріальну шкоду.

Аналізуючи нормативно правові приписи слід зазначити, що законодавець обмежився удосконаленням лише окремих кримінально-правових норм, що передбачають відповідальність за посягання на певні об'єкти права інтелектуальної власності. При цьому охорона інтелектуальної власності буде ефективною тільки в разі активного застосування інституту кримінальної відповідальності. Систематизація таких норм з урахуванням родового об'єкта, тотожності діянь та їх вчинення з однорідною формою вини в структурі Особливої частини КК України має бути проведена з огляду на подальше внесення змін до закону про кримінальну відповідальність з метою усунення недоліків у правозастосуванні таких норм.

Діючий кримінальний кодекс України не відображує особливу значимість охорони інтелектуальної власності для захисту прав та інтересів окремих фізичних, юридичних осіб, суспільства і держави в цілому. Тому об'єднання всіх правових конструкцій з кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності з урахуванням їх бланкетного характеру в окремому розділі КК України видається не лише доцільним, а й таким, що відповідає вимогам сьогодення [3, с. 197-198].

Попри це, об'єкти злочинного посягання у сфері інтелектуальної власності, як сукупність пов'язаних правовідносин, не можуть розглядатись відокремлено від тієї майнової складової заради якою вони створюються та функціонують, а отже не можуть відокремлюватись і від тих суспільно небезпечних наслідків в аспекті характеристики кримінального правопорушення.

Отже, динаміка розвитку суспільства у сфері інтелектуальних правовідносин безумовно зумовлює зосередження уваги правотворців та науковців на структурному і змістовному відокремленні правових конструкцій кваліфікації діянь, що посягають на права й інтереси володільців, користувачів та власників об'єктів інтелектуальної творчості,

як кримінальні правопорушення.

Література

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ: ВД «Дакор», 2019. С. 182-185.

2. Романюк І.М. Кримінально-правова характеристика злочинів, що посягають на інтелектуальну власність в Україні: дис. Львівський державний університет внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, Львів, 2018. 311 с.

3. Лихова С.Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2006. 573 с.

УДК 343.1(043.2)

Шевченко С.В., аспірантка,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна

ПУБЛІЧНИЙ ІНТЕРЕС ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ У КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ПРОСТИТУЦІЇ: ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ

Принцип пропорційності у криміналізації діянь має двоїсту природу, адже він є: принципом балансування (засадою балансування приватних і *публічних інтересів*) і принципом правообмеження. У криміналізації проституції принцип пропорційності реалізується як балансування з метою встановити, у чому саме може полягати публічний інтерес держави у криміналізації цього діяння. Ідентифікація або визначення змісту публічного інтересу у криміналізації проституції залежить від того, на якому аспекті оцінки явища проституції і її природи акцентує увагу законодавець. До прикладу, проституція і публічний порядок, проституція і мораль, проституція і сексуальне домінування, проституція і стать [1, с. 122, с. 224]. Проаналізуємо в наведеному вище порядку викладу у чому може полягати публічний інтерес у криміналізації проституції. Останній, зокрема, може полягати у необхідності охорони та захисту:

– *публічного порядку та моралі*, що пов'язується з законодавчою оцінкою проституції як явища девіантного й аморального у зв'язку з його деструктивним впливом на суспільство. Наприклад, так звана вулична проституція асоціюється не лише з антисоціальною поведінкою, а також і з наркотиками, нелегальними мігрантами і т.д. Криміналізуючи проституцію через необхідність захисту публічного порядку та моральності, законодавець водночас надає моральну оцінку особі, яка надає послуги сексуального характеру. Наслідком цього, є стигматизація